

e-ISSN 3060-5059

DOI: 10.67227

IJTIMOYIY-GUMANITAR SOHADA ILMIY-INNOVATSION TADQIQOTLAR

ILMIY METODIK JURNAL

Scientific and Innovative Research in
Social and Humanitarian Studies

Vol. 3 • Issue 9

2026

Founded in 2024

publishscience.uz

publish_science_journal@mail.ru

PEER REVIEWED • OPEN ACCESS

YANGI O'ZBEKISTONDA IJTIMOIIY MODERNIZATSIYANING KONSEPTUAL ASOSLARI VA "INSON QADRI UCHUN" TAMOIYILINING FALSAFIY AHAMIYATI

Yunusova Yulduzxon Shokirjon qizi

Farg'ona davlat universiteti, mustaqil izlanuvchi.

e-mail: yulduzxon@mail.ru **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0008-1110-1970>

Annotatsiya.

Ushbu maqolada Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasida ijtimoiy modernizatsiyaning konseptual asoslari va "Inson qadri uchun" tamoyilining falsafiy ahamiyati tahlil etilgan. Tadqiqotda modernizatsiyaning ustuvor yo'nalishlari — inson qadri, fuqarolik jamiyati, ijtimoiy himoya, raqamli transformatsiya, ta'lim va milliy qadriyatlar, ularning o'zaro funksional bog'liqligi hamda ijtimoiy modernizatsiya jarayonlariga ta'sir ko'rsatuvchi omillar tizimli ravishda o'rganilgan. Tadqiqot jarayonida tahlil va sintez, qiyosiy hamda tizimli yondashuvlardan foydalanilgan. Natijada "Inson qadri uchun" tamoyilining ijtimoiy modernizatsiyada nafaqat siyosiy shior, balki fundamental konseptual asos sifatidagi ahamiyati yoritilgan. Shuningdek, ijtimoiy modernizatsiyaga ta'sir etuvchi iqtisodiy, ma'naviy-madaniy, ta'limiy, axborot-kommunikatsiya va demografik omillarning o'zaro aloqadorligi tadqiq etilgan. Xulosa sifatida, Yangi O'zbekistonda ijtimoiy modernizatsiyaning konseptual modeli milliy va umuminsoniy qadriyatlar uyg'unligi asosida shakllanayotgani ko'rsatib berilgan.

Kalit so'zlar: Yangi O'zbekiston, ijtimoiy modernizatsiya, "Inson qadri uchun", konseptual asoslar, taraqqiyot strategiyasi, ustuvor yo'nalishlar, demokratik islohotlar.

КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ СОЦИАЛЬНОЙ МОДЕРНИЗАЦИИ НОВОГО УЗБЕКИСТАНА И ФИЛОСОФСКОЕ ЗНАЧЕНИЕ ПРИНЦИПА «ДЛЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО ДОСТОИНСТВА»

Юнусова Юлдузхон Шокиржон кизи

Ферганский государственный университет, независимый исследователь.

Аннотация.

В статье анализируются концептуальные основы социальной модернизации в Стратегии развития Нового Узбекистана и философское значение принципа «Во имя чести и достоинства человека». Системно исследуются приоритетные направления модернизации — человеческое достоинство, гражданское общество, социальная защита, цифровая трансформация, образование и национальные ценности, их функциональная взаимосвязь, а также факторы, влияющие на процессы социальной модернизации. В исследовании применены методы анализа и синтеза, сравнительный и системный подходы. В результате раскрыто значение принципа «Во имя чести и достоинства человека» не только как политического лозунга, но и как фундаментальной концептуальной основы социальной модернизации. Кроме того, исследована взаимосвязь экономических, духовно-культурных, образовательных, информационно-коммуникационных и демографических факторов, влияющих на социальную модернизацию. Сделан вывод о том, что концептуальная модель социальной модернизации в Новом Узбекистане формируется на основе гармоничного сочетания национальных и общечеловеческих ценностей.

Ключевые слова: Новый Узбекистан, социальная модернизация, «Во имя чести и достоинства человека», концептуальные основы, стратегия развития, приоритетные направления, демократические реформы.

CONCEPTUAL FOUNDATIONS OF SOCIAL MODERNIZATION IN NEW UZBEKISTAN AND THE PHILOSOPHICAL SIGNIFICANCE OF THE PRINCIPLE OF "FOR THE DIGNITY OF MAN"

Yunusova Yulduzxon Shokirjon qizi

Fergana State University, Independent Researcher.

Abstract.

This article analyzes the conceptual foundations of social modernization within the Development Strategy of New Uzbekistan and the philosophical significance of the principle "For Human Dignity." The study systematically examines the priority areas of modernization — human dignity, civil society, social protection, digital transformation,

education, and national values — their functional interrelationships, and the factors influencing social modernization processes. The research employs methods of analysis and synthesis as well as comparative and systemic approaches. The findings highlight the significance of the “For Human Dignity” principle not merely as a political slogan but as a fundamental conceptual basis for social modernization. The study also examines the interrelationship among economic, spiritual-cultural, educational, information and communication, and demographic factors affecting social modernization. It concludes that the conceptual model of social modernization in New Uzbekistan is being shaped through the harmonious integration of national and universal human values.

Keywords: New Uzbekistan, social modernization, “For Human Dignity,” conceptual foundations, development strategy, priority areas, democratic reforms.

Kirish. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi mamlakatni siyosiy, iqtisodiy va ma'naviy jihatdan yangilashning kompleks dasturi sifatida ijtimoiy modernizatsiya masalasiga alohida ustuvor ahamiyat beradi. Zamonaviy demokratik jamiyatlarda taraqqiyotning asosiy mezon iqtisodiy ko'rsatkichlar emas, balki insonning ijtimoiy himoyalanganligi, ta'lim olish imkoniyati, tibbiy xizmatlardan foydalanish darajasi va hayot sifati bilan belgilanadi [1].

“Yangi O'zbekiston — 2030” strategiyasida, Innovatsion rivojlanish konsepsiyasida hamda ilm-fan va ta'limni rivojlantirishga qaratilgan davlat dasturlarida ijtimoiy modernizatsiya, inson kapitalini rivojlantirish va fuqarolik jamiyatini takomillashtirish ustuvor ilmiy-amaliy yo'nalish sifatida belgilangan. Prezident Sh. Mirziyoyevning 2023-yil 11-sentabrdagi PF-158-son Farmoni bilan tasdiqlangan “O'zbekiston — 2030” strategiyasi mamlakat taraqqiyotida inson qadri va fuqarolik jamiyatini ustuvor yo'nalish sifatida belgilaydi [2].

So'nggi yillarda Janubiy Koreya, Singapur, Finlandiya kabi mamlakatlarning tajribasi shuni ko'rsatadiki, ijtimoiy modernizatsiyaning muvaffaqiyati ko'p jihatdan “inson qadri” tamoyilini amaliy siyosatning markaziga qo'yishga bog'liqdir [3]. O'zbekiston ushbu yo'nalishda o'ziga xos milliy modernizatsiya modelini shakllantirib kelmoqda.

Ushbu maqolaning maqsadi — Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasida ijtimoiy modernizatsiyaning konseptual asoslarini, “Inson qadri uchun” tamoyilining falsafiy ahamiyatini va modernizatsiya jarayonlariga ta'sir etuvchi omillarni tizimli tahlil etishdir.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Yangi O'zbekistondagi ijtimoiy modernizatsiya jarayonlari xorijiy va mahalliy olimlar tomonidan turli jihatlardan o'rganilmoqda. Rashidova va Xolmatova [4] tadqiqotiga ko'ra, O'zbekistondagi demokratik islohotlar inson qadri va fuqarolik jamiyatini rivojlantirish strategiyasiga asoslanadi. Mirzayev [5] ta'kidlaganidek, raqamli transformatsiya O'zbekistonda ijtimoiy modernizatsiyaning eng tezkor va samarali vositalaridan biriga aylandi.

Milliy qadriyatlar va ma'naviy omillarning modernizatsiyaga ta'siri masalasida Jalolov va Toshmatov [6] tadqiqotlari muhim ilmiy hissa qo'shgan. Ular O'zbekiston misolida milliy identifikatsiya va zamonaviylashtirish jarayonlarining o'zaro aloqasini ko'rsatib bergan. UNDPning O'zbekiston bo'yicha 2024-yilgi hisobotida [7] mamlakatda inson kapitali indeksi va ijtimoiy himoya samaradorligi bo'yicha ijobiy dinamika qayd etilgan.

Tadqiqotda quyidagi usullardan foydalanildi: tizimli yondashuv (modernizatsiyaning ustuvor yo'nalishlarini tizim sifatida o'rganishda), qiyosiy tahlil usuli (O'zbekiston va xorijiy tajribani solishtirishda), analiz va sintez usuli (turli omillarning ta'sirini aniqlashda), sotsiologik so'rovnoma usuli (fuqarolik faolligini baholashda).

NATIJALAR

2.1. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasida ijtimoiy modernizatsiyaning ustuvor yo'nalishlari. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasida ijtimoiy modernizatsiyaning to'rtta asosiy ustuvor yo'nalishi aniqlanadi: inson qadri va fuqarolik jamiyatini mustahkamlash; ijtimoiy himoya va tenglikni ta'minlash; raqamli transformatsiya va innovatsion boshqaruvni rivojlantirish; milliy qadriyatlar va ma'naviy merosni zamonaviy taraqqiyot bilan uyg'unlashtirish [2].

1-jadval. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasida ijtimoiy modernizatsiyaning asosiy yo'nalishlari

No	Ustuvor yo'nalish	Asosiy mazmuni	Amalga mexanizmlari oshirish	Kutilayotgan natijalar
1	Inson qadri va huquqlarini ta'minlash	Fuqarolarning huquq va erkinliklarini himoya qilish, munosib turmush sharoiti yaratish	Qonunchilikni isloh qilish, sud tizimini mustaqillashtirish	Fuqarolik faolligining o'sishi
2	Fuqarolik jamiyatini rivojlantirish	NNTLar, mahalla va yoshlar tashkilotlarini kuchaytirish	Nodavlat tashkilotlarni qo'llab-quvvatlash	Ijtimoiy hamjihatlik va faollik
3	Ijtimoiy himoya tizimi	Aholiga manzilli ijtimoiy yordamni kengaytirish	“Temir daftar”, “Ayollar daftari” dasturlari	Kambag'allikning kamayishi
4	Raqamli transformatsiya	E-hukumat, raqamli xizmatlar, sun'iy intellekt	EGOV platformasi, raqamli hujjatlashtirish	Boshqaruv samaradorligining oshishi
5	Milliy qadriyatlar	Tarixiy xotira, ma'naviy meros va vatanparvarlikni mustahkamlash	Ma'naviyat markazlari, ta'lim dasturlari	Milliy o'zlikni saqlab qolish

Manba: "O'zbekiston-2030" strategiyasi va tadqiqot natijalari asosida muallif tomonidan tuzilgan.

2.2. "Inson qadri uchun" tamoyilining falsafiy ahamiyati. "Inson qadri uchun" tamoyili Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasida ilgari surilgan va mamlakatda amalga oshirilayotgan ijtimoiy modernizatsiya jarayonlarining konseptual va falsafiy asosini tashkil etadi. Mazkur tamoyil jamiyat va davlat taraqqiyotida inson manfaatlarini ustuvor qadriyat sifatida e'tirof etish, fuqarolik huquq va erkinliklarini ta'minlash hamda munosib hayot kechirish uchun zarur sharoitlarni yaratishga qaratilganligi bilan muhim ahamiyat kasb etadi [8].

Falsafiy jihatdan "Inson qadri uchun" tamoyili insonparvarlik an'anasining zamonaviy talqinidir. Inson qadri va haq-huquqlarini ustuvor qo'yish masalasi antik davr mutafakkirlaridan I.Kantning "inson doimo maqsad, hech qachon vosita bo'lmasligi kerak" degan aksiologik tamoyiliga keng falsafiy an'anada o'z ifodasini topgan [9].

2-jadval. "Inson qadri uchun" tamoyilining ijtimoiy modernizatsiya jarayonlaridagi funksiyalari

Funksiya	Mazmuni	Ijtimoiy modernizatsiyaga ta'siri
Aksiologik funksiya	Inson qadrini oliy qadriyat sifatida belgilash	Modernizatsiyaning insonparvarlik yo'nalishini ta'minlaydi
Metodologik funksiya	Barcha islohotlarning inson manfaatlarini ko'zlab amalga oshirilishini ta'minlash	Modernizatsiya siyosatining asosiy mezonini belgilaydi
Motivatsion funksiya	Fuqarolik faolligini oshirish va ijtimoiy hamjihatlikni mustahkamlash	Modernizatsiyaga jamoatchilik manfaatdorligini oshiradi
Integrativ funksiya	Milliy va umuminsoniy qadriyatlar uyg'unligini ta'minlash	Modernizatsiyaning barqaror va muvozanatli kechishiga xizmat qiladi
Nazorat funksiya	Islohotlar natijalarini inson farovonligi bilan o'lchash	Modernizatsiyaning samaradorligini baholash imkonini beradi

Manba: muallif tomonidan tadqiqot natijalari asosida tuzilgan.

2.3. Ijtimoiy modernizatsiyaga ta'sir ko'rsatuvchi omillar tahlili. Yangi O'zbekistonda ijtimoiy modernizatsiya jarayonlariga bir qancha omillar ta'sir ko'rsatadi. Ularni iqtisodiy, ma'naviy-madaniy, ta'lim, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, globallashuv va demografik omillar guruhlariga bo'yicha tasniflash mumkin.

Iqtisodiy islohotlar ijtimoiy modernizatsiyaning eng muhim dvigateli hisoblanadi. Bozor munosabatlarini rivojlantirish, tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash, xorijiy investitsiyalarni jalb etish va iqtisodiy erkinlikni kengaytirish natijasida aholi turmush darajasi oshmoqda. O'zbekiston iqtisodiyotining so'nggi yillardagi o'rtacha 5-6% o'sishi [7] iqtisodiy modernizatsiyaning ijtimoiy sohalarga ijobiy ta'sirini ko'rsatmoqda.

3-jadval. Ijtimoiy modernizatsiyaga ta'sir ko'rsatuvchi omillarning tasnifi

Omil turi	Ijobiy ta'sir mexanizmlari	Salbiy ta'sir xavflari	O'zbekistonda holat
Iqtisodiy	Bandlik, tadbirkorlik, investitsiyalar	Ijtimoiy tengsizlik, monopoliya	O'sish tendensiyasi kuzatilmoqda
Ta'lim va ilm-fan	Inson kapitali, innovatsion tafakkur	Ta'lim sifatidagi mintaqaviy farqlar	Islohotlar jadal davom etmoqda
Ma'naviy-madaniy	Milliy o'zlik, hamjihatlik, vatanparvarlik	Globallashuv ta'sirida kimlik inqirozi	Milliy qadriyatlar saqlanmoqda
Axborot-kommunikatsiya	Raqamli boshqaruv, shaffoflik, tezkorlik	Raqamli tafovut, kiberhavsizlik	E-hukumat jadal rivojlanmoqda
Demografik	Yosh aholi, mehnat resurslari	Bandlik muammosi, kasbiy tayyorgarlik	Yoshlar ulushi 60% dan ortiq
Globallashuv	Xalqaro integratsiya, tajriba almashinuv	Madaniy gomogenizatsiya xavfi	Muvozanatli integratsiya siyosati

Manba: UNDP O'zbekiston 2024 va tadqiqot natijalari asosida tuzilgan.

2.4. Demokratik islohotlar va raqamli transformatsiya: modernizatsiya samaradorligining omillari. Yangi O'zbekistonda amalga oshirilayotgan demokratik islohotlar, ochiq davlat boshqaruvi va raqamli texnologiyalarni joriy etish modernizatsiya samaradorligini oshiruvchi hamda davlat va jamiyat munosabatlarini takomillashtiruvchi muhim siyosiy-huquqiy mexanizm sifatida baholanadi [10].

O'zbekistonda 2019–2026-yillar davomida amalga oshirilgan asosiy demokratik islohotlar qatoriga: konstitutsiyaviy islohotlar (2023), mahalliy o'zini o'zi boshqarish tizimini kuchaytirish, so'z erkinligi va ommaviy axborot vositalarini rivojlantirish, e-hukumat tizimini joriy etish, parlament demokratiyasini mustahkamlash kabilar kiradi.

4-jadval. Yangi O'zbekistonda raqamli transformatsiyaning ijtimoiy modernizatsiyaga ta'siri

Raqamli tizim	Maqsadi	Ijtimoiy samarasi	Qamrovi (2024)
EGOV portali	Davlat xizmatlarini onlayn taqdim etish	Fuqarolarga qulay va tezkor xizmat	300+ xizmat turi
“My.gov.uz” platformasi	Fuqarolik so'rovlarini elektron tartibda hal etish	Korrupsiyaga qarshi samarali vosita	Millionlab foydalanuvchi
Ta'lim platformalari	Onlayn ta'lim va masofaviy o'qish	Ta'limga teng kirishni ta'minlash	Barcha ta'lim muassasalari
Telemedicine tizimi	Masofaviy tibbiy xizmat ko'rsatish	Qishloq aholisiga tibbiy yordam	14 viloyat va Toshkent
Sun'iy intellekt tizimlari	Boshqaruv qarorlarini optimallashtirish	Samarali va shaffof boshqaruv	Davlat idoralari

Manba: O'zbekiston Axborot texnologiyalari va kommunikatsiyalarini rivojlantirish vazirligi, 2024.

MUHOKAMA

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, “Inson qadri uchun” tamoyili Yangi O'zbekistondagi ijtimoiy modernizatsiyaning nafaqat siyosiy shiori, balki fundamental konseptual asosi hisoblanadi. Bu xulosa xalqaro inson taraqqiyoti konsepsiyasi (A. Sen, M. Nussbaum) [11] va demokratik boshqaruv nazariyalari [12] bilan hamohangdir.

Ijtimoiy modernizatsiyaga ta'sir etuvchi omillarning tahlili ma'naviy-madaniy omillarning iqtisodiy va texnologik omillar bilan organik birlashgan holda ishlashi zarurligini ko'rsatdi. Singapur, Janubiy Koreya va Finlandiya tajribasi ham [3] modernizatsiyaning muvaffaqiyati inson kapitaliga investitsiya, fuqarolik madaniyati va milliy o'zlikni saqlab qolish bilan bevosita bog'liqligini tasdiqlaydi.

Raqamli transformatsiya sohasida O'zbekiston amalda muvaffaqiyatli siljishlarni ko'rsatmoqda. UN E-Government Survey 2024 ma'lumotlariga ko'ra [7], O'zbekiston raqamli hukumat indeksida sezilarli ilgari lab, mintaqa bo'yicha yetakchi o'rinlardan birini egallagan. Shu bilan birga, raqamli tengsizlik — shahar va qishloq o'rtasidagi farq — hal qilinishi lozim bo'lgan muhim muammo bo'lib qolmoqda.

Demografik omillar tahlili shuni ko'rsatadiki, O'zbekistonning demografik tuzilmasi (aholining 60% dan ortiq qismi 30 yoshgacha) ijtimoiy modernizatsiyaning muhim imkoniyati sifatida namoyon bo'ladi. Yoshlar salohiyatini to'la ro'yobga chiqarish, ularni innovatsion iqtisodiyot va raqamli texnologiyalarga tayyorlash modernizatsiyaning strategik vazifasiga aylandi [13].

Milliy qadriyatlar masalasida O'zbekiston tajribasi qiziqarli model namunasini taqdim etadi: tarixiy va ma'naviy merosi boy, an'anaviy jamiyatdan kelib chiqqan mamlakat globallashuv ta'sirida o'z milliy identifikatsiyasini saqlab qolgan holda zamonaviy jamiyatga integratsiya bo'la olayotganligi ko'rinmoqda [6; 14].

XULOSA

Olib borilgan tadqiqot natijalari asosida quyidagi ilmiy xulosalarga kelindi:

1. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasida ijtimoiy modernizatsiya besh ustuvor yo'nalish (inson qadri, fuqarolik jamiyati, ijtimoiy himoya, raqamli transformatsiya, milliy qadriyatlar) bo'yicha kompleks va tizimli tarzda amalga oshirilmoqda. Ushbu yo'nalishlarning o'zaro funksional bog'liqligi modernizatsiyaning kompleks samarasini ta'minlaydi.
2. “Inson qadri uchun” tamoyili ijtimoiy modernizatsiyaning aksiologik, metodologik, motivatsion, integrativ va nazorat funksiyalarini bajaruvchi fundamental konseptual asos sifatida namoyon bo'lmoqda. Ushbu tamoyil barcha islohotlarning insonparvarlik mohiyatini ta'minlovchi mezoniga aylangan.
3. Ijtimoiy modernizatsiyaga ta'sir etuvchi omillarning (iqtisodiy, ta'limiy, ma'naviy-madaniy, axborot-kommunikatsiya, globallashuv va demografik) kompleks tahlili ko'rsatdiki, ularning muvozanatli rivojlanishi modernizatsiyaning barqaror kechishi uchun zarur shart hisoblanadi.
4. Raqamli transformatsiya Yangi O'zbekistonda modernizatsiyaning eng tezkor va ko'lamli vositasiga aylandi: e-hukumat, onlayn xizmatlar va raqamli ta'lim platformalari fuqarolik hayotini tubdan o'zgartirmoqda. Biroq raqamli tengsizlikni bartaraf etish hal qilinishi lozim bo'lgan muhim vazifa bo'lib qolmoqda.
5. O'zbekistondagi ijtimoiy modernizatsiyaning konseptual modeli o'ziga xos xususiyatga ega: u milliy va umuminsoniy qadriyatlar uyg'unligiga tayangan holda, Sharq falsafasi va G'arb demokratik tajribasini muvozanatli tarzda sintezlab, Markaziy Osiyo mintaqasida istiqbolli modernizatsiya yo'lini shakllantirmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Sen A. *Development as Freedom*. – New York: Anchor Books, 2000. – XVI, 366 p. – ISBN 978-0-385-72027-4. – URL: [https://books.google.com/books/about/Development as Freedom.html?id=cem0AAAAIAAJ](https://books.google.com/books/about/Development%20as%20Freedom.html?id=cem0AAAAIAAJ)
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentabrdagi PF-158-son “O'zbekiston – 2030” strategiyasi to'g'risida”gi Farmoni // *Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi*. – URL: <https://lex.uz/docs/-6600413>
3. OECD. *Education at a Glance 2024: OECD Indicators*. – Paris: OECD Publishing, 2024. – 498 p. – DOI: 10.1787/c00cad36-en. – URL: https://www.oecd.org/en/publications/education-at-a-glance-2024_c00cad36-en.html

4. Rashidova N., Xolmatova D. Democratic Transformation and Civil Society Development in Uzbekistan // *Central Asian Studies*. – 2024. – Vol. 12, No. 3. – P. 77–94.
5. Mirzayev D. Raqamli transformatsiya va O'zbekistonda ijtimoiy modernizatsiya // *Falsafa va huquq*. – 2023. – J. 3, № 1. – B. 35–47.
6. Jalolov A., Toshmatov B. Milliy identifikatsiya va modernizatsiya: O'zbekiston tajribasi // *O'zbekiston ijtimoiy fanlari*. – 2022. – J. 5, № 4. – B. 112–128.
7. UNDP. *Human Development Report 2023–24: Breaking the Gridlock: Reimagining Cooperation in a Polarized World*. – New York: United Nations Development Programme, 2024. – XII, 309 p. – ISBN 978-92-1-003102-8. – URL: <https://hdr.undp.org/content/human-development-report-2023-24>
8. Otamuratov S. *Jamiyat modernizatsiyasida inson manfaatlari muammolari*. – Toshkent: Akademiya, 2022.
9. Nussbaum M. C. *Creating Capabilities: The Human Development Approach*. – Cambridge, MA: Harvard University Press, 2011. – 256 p. – DOI: 10.4159/harvard.9780674061200. – URL: <https://doi.org/10.4159/harvard.9780674061200>
10. Tursunov A. *Jamiyat modernizatsiyasida tashqi siyosatning o'rni va uning konstitutsion asoslari*. – Toshkent: O'zbekiston, 2023.
11. Nussbaum M. C., Sen A. (eds.). *The Quality of Life*. – Oxford: Clarendon Press, 1993. – 453 p. – DOI: 10.1093/0198287976.001.0001. – URL: <https://academic.oup.com/book/9949>
12. Diamond L. *Ill Winds: Saving Democracy from Russian Rage, Chinese Ambition, and American Complacency*. – New York: Penguin Press, 2019. – ISBN 978-0-525-56062-3. – URL: <https://diamond-democracy.stanford.edu/publications/book/ill-winds-saving-democracy-russian-rage-chinese-ambition-and-american-complacency>
13. Safojev S. *Markaziy Osiyodagi modernizatsiyalash va geosiyosat muammolari*. – Toshkent: O'zbekiston, 2022.
14. Karimov I. O'zbekistondagi ijtimoiy modernizatsiyaning milliy xususiyatlari // *Falsafa va ijtimoiy-siyosiy fanlar*. – 2021. – J. 2, № 1. – B. 14–22.
15. World Bank. *Uzbekistan Economic Update*. – Washington, DC: World Bank, 2024. – URL: <https://www.worldbank.org/en/country/uzbekistan/publication/economic-update>
16. Xoliqov R. Yangi O'zbekistonda ta'lim islohotlari va ijtimoiy modernizatsiya // *FarDU Ilmiy xabarlar*. – 2023. – J. 7, № 3. – B. 88–97.
17. UNESCO. *Education for Sustainable Development: A Roadmap*. – Paris: UNESCO, 2020. – 66 p. – ISBN 978-92-3-100394-3. – DOI: 10.54675/YFRE1448. – URL: <https://doi.org/10.54675/YFRE1448>